

Socialdepartementet

Remissvar- SOU 202134 Börja med barnen! En sammanhållen god och nära vård för barn och unga

Årjängs kommun har granskat förslaget utifrån kommunens roll i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet riktat till barn och unga. Kommunens kommentarer gällande utredningen och dess förslag följer nedan.

Sammanfattande bedömning

Kommunens samlade bedömning är att utredningen har tagit barnets perspektiv, barnperspektivet och barnrättsperspektivet i beaktande. Utredningens förslag till åtgärder går i linje med barnkonventionens intention. Det krävs tydlig styrning på alla nivåer i samhället för att säkerställa att barnets rättigheter genomsyrar arbets- och beslutsprocesser. Genom samverkan kan lokala, regionala och nationella aktörer utveckla ett strategiskt arbete för att gemensamt stärka barn och ungas rättigheter. Det saknas dock genomgående skrivningar om hur arbetet med att stärka samverkan ska genomföras.

FÖRSLAG: Hälsofrämjande arbete befästs i lag.

Synpunkt s. 255

Förslag till förtydligande i hälso- och sjukvårdslagen gällande att hälso- och sjukvården ska arbeta för att främja hälsa går i linje med kommunens folkhälsoarbete. Förslaget förutsätter kunskap om de faktorer som påverkar hälsan om risk och skyddsfaktorer. Samverkan mellan region och kommun för att få en samsyn vad som omfattas av ett hälsofrämjande arbete är av stor vikt.

I utredningen framkommer att förslaget inte innebär någon förändring i hälso- och sjukvårdshuvudmännens ansvarområden. Inga nya uppgifter läggs på. Det utgör bara ett förtydligande. Förslaget syftar till att stärka det proaktiva arbetet. Kommunens farhåga utifrån förslaget är att det kommer vara svårt för regionerna att prioritera resurser till det proaktiva arbetet för att stärka det hälsofrämjande arbetet.

Årjängs kommun

Postadress
Administrativa avdelningen
Box 906
672 29 ÅrjängBesöksadress
Storgatan 66Telefon
0573-141 00 vx
Fax
0573-127 40E-post
kommun@arjang.se
Webbplats
www.arjang.seOrganisationsnr
212000-1835
Bankgiro
117-3244

FÖRSLAG: Nationellt hälsovårdsprogram 0-20 år

Synpunkt: s. 264-288

Förslaget om ett nationellt hälsovårdsprogram där verksamheterna styrs utifrån ett gemensamt program och inte genom vägledningar eller andra styrdokument som riktar sig till den enskilda verksamheten är positivt. Det kräver en ökad samverkan och samordning.

Inom kommunal verksamhet påverkar det främst den medicinska elevhälsan. Huvudmän behöver informeras och ge förutsättningar för att verksamheterna kan arbeta i enlighet med det nationella hälsovårdsprogrammet. Det behöver förtydligas vad som krävs av verksamheterna resursmässigt. Ur Årjängs kommuns perspektiv är det av största vikt att kommunens medicinska elevhälsa involveras i förstudien och att kommunerna är delaktiga i framtagandet av det nationella hälsovårdsprogrammet.

FÖRSLAG: Förstärkt samverkan mellan region och skolhuvudmän

Synpunkt s. 291-295

Problembilden som beskrivs gällande samverkan mellan socialtjänst, elevhälsa och sjukvård finns även i Årjängs kommun och Region Värmland. Ett förtydligande av samverkansstrukturer, rutiner och prioriteringar hos de verksamheter som tillhandahåller hälso- och sjukvård till barn och unga är mycket viktigt och bör prioriteras.

FÖRSLAG: Hälso- och sjukvårdens samverkan och samordning med socialtjänst och tandvård behöver stärkas.

Synpunkt s 296-302

Det konstateras att det tidiga och förebyggande arbetet behöver en mer framträdande plats än hittills.

Redan idag står det tydligt i socialtjänstlagen att till socialtjänstens uppgifter hör att medverka i samhällsplaneringen, göra sig väl förtrogen med levnadsförhållandena i kommunen, bedriva uppsökande arbete, ge information, råd och stöd.

Socialtjänstens arbete och resurser prioriteras i stort sett till individinriktade insatser. Akuta behov har ökat och komplexiteten i den problematik socialtjänsten möter är hög. Organiseringen och resurserna har anpassats utifrån detta. Det behövs ett förtydligande gällande samverkan och socialtjänstens roll i det förebyggande arbetet. Idag prioriteras lagstadgad verksamhet. Årjängs kommunen önskar ett förtydligande om hur arbetet med att stärka samverkan ska genomföras.

FÖRSLAG: Sex steg för ett bättre stöd till barn och unga med psykisk ohälsa.

Synpunkt s. 334.

I utredningen beskrivs ett arbetssätt som syftar till att ge primärvården ett större ansvar när det gäller barn och ungas psykiska hälsa för att minska köerna till Barn och ungdomspsykiatri (BUP). Det behövs en förändring i arbetssätt för att en god och nära vård för alla barn och unga ska kunna uppnås. Behovet av insatser riktat till barn och unga är stort och det behövs en kompetenshöjning i primärvården för att avlasta den specialiserade vården. Arbetet med att öka BUPs kapacitet har pågått under fler år, men

utan tillfredställande resultat. Inom Region Värmland har landsbygdskommunerna en lång resväg till BUP och långa väntetider. Om primärvården övertar en del av ansvaret för upptäckt, behandling och uppföljning av psykisk ohälsa kan det lösa en del av det problem som finns idag. Men faktumet med långa resvägar och ej tillgänglig specialiserad vård kvarstår för de barn och unga som även fortsättningsvis har behov av kontakt med specialistpsykiatri.

Årjängs kommuns önskemål är att utveckla nuvarande primärvård, och att det satsas på att bygga ut första linjeverksamheterna runt omkring i landet. Första linjens verksamhet i Region Värmland finns lokalt och är fysiskt placerad lättillgängligt för boende i kommunen. Verksamheten har även relativt korta väntetider. Ett önskemål är att första linjens verksamhet får tillgång till fler specialistkompetenser så som psykiater, psykolog och specialistsjuksköterska för att kunna möta barn och unga med psykisk ohälsa. För att verksamheten ska fungera ändamålsenligt behöver första linjens uppdrag förtydligas ut till medborgare. Övergången mellan första linjen och den specialiserade vården (BUP) behöver också förenklas och förtydligas. Årjängs kommunen önskar ett förtydligande om hur det praktiska arbetet med att ge primärvården större ansvar för barn och ungas psykiska hälsa ska genomföras.

Daniel Schützer

Kommunstyrelsens ordförande